

Tipnite si

ako dnešná „moderná“ doba ovplyvnila počet ľudí veriacich v Boha, osobitne kresťanov, na svete.

Možno niektorí z čitateľov tohto článku ani nebudú musieť tipovať, pretože to vedia; no predpokladám, že viac bude tých, ktorí to nevedia, a budú tipovať – nesprávne; preto, lebo budú vychádzať zo skúsenosti, zo situácie, ktorá je u nás, v Európe (resp. na Západe). Táto skúsenosť je, žiaľ, taká, že mnoho ľudí v našom okolí od viery odpadlo, a často aj tí, čo sa k nej ešte formálne hlásia, žijú v podstate akoby Boh neexistoval, ako ateisti. Táto naša skúsenosť však nič nehovorí o tom, aká je situácia vo svete: naše zlé skúsenosti sú skrátka daná tým, že „žijeme na zlej adrese“.

Skutočnosť je taká, že v súčasnosti (a to už niekoľko desaťročí) **prebieha vo svete globálne náboženské obrodienie**, a sekularizmus je v globálnom meradle javom stále bezvýznamnejším. Pravdaže, ono obrodienie sa týka nielen kresťanstva, ale aj iných náboženstiev, no najviac, ako si za chvíľu ukážeme, predsa len vzrastá počet kresťanov. A čo je pozoruhodné, toto oživenie sa týka predovšetkým tzv. tradičného náboženstva.

Ako iste viete, nie je náboženstvo ako náboženstvo, ani kresťanstvo ako kresťanstvo: okrem tradičných foriem viery existuje napr. tzv. „liberálne náboženstvo“ (myslia sa ním také formy náboženstva, časté najmä na Západe, ktoré sa snažia „modernizovať“ tým, že preberajú mnohé veci od sekulárneho, ateistického sveta).¹ Čo je na spomínanom jave globálneho obrodienia viery pozoruhodné, je – ako už bolo povedané – to, že sa týka tradičnej viery; naopak, tam, kde sa presadili ony „liberálne smery“ náboženstva, dochádza k stálemu vyprázdňovaniu kostolov, k odlivu veriacich.

Dokladám to príkladmi z USA: kedysi patril do niektorej z tradičných cirkvi (Presbyteriánskej, Episkopálnej a Zjednotenej cirkvi Kristovej) každý šiesty Američan, te-

¹ Pritom zďaleka nejde iba o nejaké „vonkajšie“ záležitosti (napr. formy práce), ale, žiaľ často aj o názory, ktoré deformujú vierouku. Liberalizmus sa týka najmä niektorých kresťanských a židovských skupín (v islame je prakticky neznámy). Mnohí ste iste počuli o kresťanoch, ktorí si prispôbujú Bibliu svojim predstavám: niektorí napr. neuznávajú Starý Zákon, iní odmietajú zázraky alebo iné časti Božieho slova; možno poznáte tzv. „evolučných kresťanov“ (ktorí sa pokúšajú zlepíť svoju vieru s ateistickou Darwinovou teóriou); alebo ste čítali o niektorých „kresťanských kňazoch“ na Západe „požehnávajúcich“ tzv. „homosexuálne manželstvá“ (v jednom európskom štáte si dokonca zvolili za biskupku ženu, ktorá sa otvorene hlási k „homosexuálnej orientácii“). Skrátka „liberálne náboženstvá“ preberajú rôzne „výdobytky západnej ateistickej civilizácie“, a to aj napriek tomu, že sú v ostrom rozpore s biblickým učením.

raz (po ich „liberalizovaní“) iba každý tridsiaty (konkrétne: prvá menovaná cirkev mala v r. 1960 4,2 milióna členov, teraz iba 2,4 milióna, druhá mala 3,4 milióna, teraz má 2,3 milióna, a u tretej menovanej došlo k poklesu z 2,2 na 1,3 milióna členov). Naopak, tie cirkvi, ktoré nepodľahli „libernálnej modernizácii“ zaznamenávajú stály nárast členov (napr. Južná baptistická konvencia mala v roku 1960 8,7, a dnes má už 16,4 miliónov členov).

„Modernizácia“ – sekularizácia cirkvi zasiahla však najviac nie USA, ale Európu, Austráliu a Kanadu. V Európe údajne iba pre jedného z piatich ľudí je náboženstvo dôležité. Bývalý prezident Československej (neskôr Českej) republiky V. Havel označil Európu za „prvú ateistickú civilizáciu v dejinách ľudstva“. Pravdaže, netýka sa to celej Európy, akosi výnimkou je napr. Grécko, Írsko, Poľsko, a tiež Slovensko. Pravdaže, prieskumy môžu byť zavádzajúce v tom, že mnohí ľudia neopúšťajú náboženstvo ako také, ale iba jeho „organizovanú formu“. Možno preto výskumy ukazujú výsledky pre kresťanstvo priaznivejšie v tých krajinách, kde prevažuje obyvateľstvo katolíckeho vyznania (u nich sa totiž príslušnosť k organizovanej cirkvi považuje za podmienku spásy, a preto pokladajú za povinnosť sa k nej hlásiť). Naopak v krajinách, kde prevažujú náboženstvá, zdôrazňujúce osobnú vieru, môže prieskum, zameriavajúci sa na „príslušnosť k cirkvi“ dopadnúť pre kresťanov nepriaznivo (pretože mnohí „neorganizovaní“ kresťania sa ocitnú naraz v skupine „neveriacich“).

Napriek týmto metodickým nedostatkom, nás však prieskumy môžu o mnohom poučiť. Aké sú teda ich výsledky?

Amerika je najviac nábožensky založená krajina v západnom svete: vyše 90% Američanov verí v Boha, 60% ich uvádza, že je pre nich viera dôležitá a 40% ich pravidelne chodí do kostola.

Pozoruhodné je, že k náboženskému obrodeniu dochádza najviac v krajinách, ktoré sa rýchlo modernizujú. Takými sú napr. *Čína* a *India*. Pokiaľ ide o moslimské krajiny, tam vedie *Turecko*, ktoré je najmodernejším zo všetkých moslimských štátov. A v *Strednej* a *Južnej Amerike*, tradične katolíckych krajinách, sa dnes milióny ľudí hlásia k letničnému (t.j. protestantskému) náboženstvu. Azda za zmienku stojí, že v Ázii je bežný slogan „modernizácia bez westernizácie!“ (to znamená: technický pokrok áno, západnú kultúru nie!).

Mnohí si myslia, že najrýchlejšie sa šíriacim náboženstvom je islam. Možno je tento dojem spôsobený islamizáciou Európy (imigráciou moslimov do bohatých západných európskych krajín). V celosvetovom meradle to však neplatí – najrýchlejšie sa šíri kresťanstvo. Zatiaľ čo počet moslimov rastie najmä vďaka „prirodenému prírastku“ (vysokiej pôrodnosti), kresťanstvo sa šíri najmä vďaka konverziám (prestupom ku kresťanstvu). Týka sa to najmä *Afriky* a *Ázie*. V roku 1900 žilo 80% kresťanov v Európe a Amerike, dnes ich 60% žije v rozvojových krajinách (pritom dve tretiny evanjelikov žijú v Ázii, Afrike

a Južnej Amerike!). V Európe je dnes asi 560 miliónov kresťanov, v Amerike 260 miliónov, ale väčšina z nich sú kresťanmi iba „podľa mena“. Naproti tomu v Južnej Amerike je 480 miliónov kresťanov, v Ázii 313 miliónov a v Afrike 360 miliónov. A v drvinej väčšine ide o tzv. „praktikujúcich“ (teda nie iba formálnych) kresťanov.

Pred sto rokmi predstavovali kresťania v Afrike okolo 10% obyvateľstva, dnes je to takmer 50% (to je nárast z 10 miliónov v r. 1900 na dnešných 350 miliónov). V Južnej Amerike, ako už bolo spomenuté, je obrovský rozmach letničného hnutia: milióny juhoamerických katolíkov sa stali evanjelickými protestantmi (napr. v Brazílii je dnes 50 miliónov evanjelikov, ale pred pár desiatkami rokov ich bolo tak málo, že sa nedali ani spočítať). V Číne žije okolo 100 miliónov kresťanov, a to napriek represáliám zo strany komunistickej vlády. V Južnej Kórei je mnoho megakostolov pre viac než 10.000 ľudí (cirkev Yoido Full Gospel má 750.000 členov). Južná Kórea je krajina s druhým (po Amerike) najväčším počtom kresťanských misionárov (v zahraničí ich pôsobí 12.000). Situácia sa obracia: kedysi pôsobili takmer výhradne „bieli“ misionári medzi „farebnými“ domorodcami Afriky a Ázii, dnes napr. v Dánsku 150 a v Británii okolo 250 zborov vedú cudzinci, a do západnej Európy prichádza čoraz viac misionárov z rozvojových krajín. Možno, že sekularizácia sa napokon zastaví aj v Európe.

Súčasný trend sa pokúšajú vysvetliť viacerí kresťanskí i ateistickí myslitelia. Napr. Peter Berger píše o tzv. „mýte sekularizácie“: modernizácia pomáha ľuďom víťaziť nad biedou, ale zároveň prináša hlbokú krízu zmyslu života. Čím má modernizácia väčší dopad, tým silnejšia je spoločenské úzkosť a túžba po „niečom vyššom“, a to poskytuje práve náboženstvo. Nemusí to byť presne to náboženstvo, ktoré sa šíri v Nigérii a Kórei, ale celkom iste to bude tradičné (nie liberálne, t.j. sekulárnymi názormi zriedené) náboženstvo.

Ide teda o niečo, čo napr. G. K. Chesterton nazval „revoltou pomocou ortodoxie“ – ľudia sa búria proti extrémnemu sekularizmu a nachádzajú v kresťanstve pozoruhodné riešenie svojich intelektuálnych i praktických problémov.

Kresťanstvo možno napokon na seba vezme „iný odev“, než na aký sme boli zvyknutí, no ukazuje sa, že napokon zvíťazí a sekularizmus prehrá. Budúcnosť nikto z nás nepozná, ale trend je jasný: Bohu patrí budúcnosť, a ateizmus napokon bude musieť vypratať pole.

Pozn.: Autor článku čerpal údaje z knihy Dinesha D'Souzu „Kresťanstvo a ateizmus úplne inak“ (WHAT'S SO GREAT ABOUT CHRISTIANITY).

Upozornenie:

z webovej stránky

www.knihy-benjan.sk

z ktorej pochádza tento článok, si môžete bezplatne stiahnuť hociktorý z **viac než 150 dokumentov** (článkov v PDF alebo prezentácií v PPS formáte).

Okrem toho tam nájdete **ponuku kníh** so zaujímavou **náučnou tematikou:**

kultúra a umenie (napr. trendy vývoja kultúry Západu, európske maliarstvo od renesancie po modernu, L. N. Tolstoj ako ho možno nepoznáte...)

prírodné vedy (hlavne biológia: napr. život z rôznych pohľadov, niečo z antropológie, o problémoch evolučnej teórie s inteligentným designom a inými novými vedeckými faktami atď.)

zdravie (napr. o problémoch a chybách lekárov i pacientov pri liečení chorôb a o tom ako im čeliť, o starnutí a starobe)

filozofia a teológia (napr. teoretické i veľmi praktické otázky súvisiace s vierou, o pôvode dogiem a problémoch s nimi, ale i o závažných problémoch a sporoch teológov)

Tieto knihy s dostupnou cenou (a navyše s možnosťou zliav) nenájdete v bežných, ale iba v niektorých špičkových kníhkupectvách alebo priamo u nakladateľa, t.j. na vyššie uvedenom URL („webovej adrese“)